

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ: АСПРАНТСЬКИЙ ДОСЛІДНИЦЬКИЙ СЕМІНАР

I. Цикл професійної підготовки.

2.1. Нормативні дисципліни

ВИКЛАДАЧ:

Васютинський Вадим Олександрович, доктор психологічних наук, професор,
e-mail: v.vasiutynskyi@ukma.edu.ua

ЗАГАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ: 4 кредити ECTS (120 год.)

Заняття в аудиторії: 52 год (8 годин лекційних занять, 44 години практичних занять)

Самостійна робота слухачів курсу: 68 год.

Форма підсумкового оцінювання: залік

АНОТАЦІЯ

Вивчення дисципліни спрямовано на орієнтування індивідуальної та колективної науково-дослідної активності аспірантів відповідно до: а) сучасного контексту наукової методології психологічних досліджень; б) напрямів науково-психологічної діяльності кафедри психології та педагогіки; в) тематики дисертаційних досліджень аспірантів; г) формальних вимог до оформлення та структури текстів дисертацій. Підхід викладача до роботи зі студентами полягає в організації активної дослідницької взаємодії та обговорення базових проблем і поточних питань виконуваних досліджень.

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ:

Мета курсу – орієнтація аспірантів на виконання дисертаційних досліджень на належному рівні та відповідно до визначених планів і термінів; практичне опанування навичок наукового дослідження та презентації його результатів, ведення наукової дискусії, здійснення фахової комунікації, засвоєння етичних норм і дотримання академічних стандартів професійної наукової діяльності.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ І ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Результати навчання	Методи викладання і навчання	Форми оцінювання
<p>ПРН-1. Здійснювати наукове дослідження у відповідності до засадничих принципів логіки наукового пізнання.</p> <p>ПРН-2. Формулювати переконливі аргументи на підтвердження наукових гіпотез.</p>	<p>Лекція</p> <p>Дискусія</p>	<p>Поточний контроль</p> <p>Колегіальне оцінювання</p> <p>Підсумковий контроль</p>
<p>ПРН-12. Володіти навичками пошуку та коректного формулювання теми науково-психологічного дослідження.</p> <p>ПРН-13. Визначати джерельну базу науково-психологічного дослідження.</p> <p>ПРН-14. Визначати методологічні засади психологічного дослідження.</p>	<p>Лекція</p> <p>Дискусія</p> <p>Виконання творчого завдання: експертиза програм емпіричних досліджень</p>	<p>Поточний контроль</p> <p>Колегіальне оцінювання</p>
<p>ПРН-15. Володіти навичками ефективного планування та здійснення психологічного дослідження.</p>		
<p>ПРН-16. Використовувати міжнародні академічні стандарти.</p>	<p>Дискусія</p> <p>Виконання творчого завдання: експертиза програм емпіричних досліджень</p> <p>Виконання творчого завдання: розробка програми емпіричного дослідження</p> <p>Доповідь-презентація за темою дисертаційного проєкту</p>	<p>Поточний контроль</p> <p>Колегіальне оцінювання</p> <p>Підсумковий контроль</p>
<p>ПРН-17. Брати участь в обговоренні наукового дослідження у форматі усних презентацій під час наукових заходів.</p>	<p>Дискусія</p> <p>Виконання творчого завдання: експертиза програм емпіричних досліджень</p> <p>Доповідь-презентація за темою дисертаційного проєкту</p>	<p>Поточний контроль</p> <p>Колегіальне оцінювання</p>

<p>ПРН-18. Оброблювати первинні матеріалів емпіричного психологічного дослідження і визначати на цій основі методи аналізу, інтерпретації, формування і перевірки наукових гіпотез.</p>	<p>Дискусія Виконання творчого завдання: розробка програми емпіричного дослідження</p>	<p>Поточний контроль Колегіальне оцінювання</p>
<p>ПРН-20. Демонструвати принципи академічної доброчесності і високої академічної культури.</p>	<p>Дискусія Виконання творчого завдання: розробка програми емпіричного дослідження Доповідь-презентація за темою дисертаційного проєкту</p>	<p>Поточний контроль Підсумковий контроль</p>

ЗМІСТ КУРСУ

Вступне слово

Курс спрямовано на підвищення рівня готовності аспірантів до здійснення авторського наукового проєкту, на розвиток вільного використання навичок організації та побудови психологічного дослідження, починаючи від визначення його теми та завершуючи презентацією його результатів.

Важливе завдання курсу – розвивати навички участі у науковій дискусії, викладу і обґрунтування ключових положень авторського дослідження, їх аргументованого захисту.

Тематичний план

№ з/п	Теми занять	Кількість годин
Тема 1.	Сучасні методологічні тенденції науково-психологічних досліджень (лекція) Завдання: Здійснити аналіз огляду літератури за темами дисертацій на предмет відповідності до сучасної наукової методології (практичне заняття)	Лекція - 4 год. Практичне заняття - 6 год.
Тема 2.	Проблеми організації теоретичних та емпіричних досліджень у психології (практичне заняття) Завдання: Здійснити аналіз концептуальних зв'язків між теоретичними та емпіричними частинами дисертацій	6 год.
Тема 3.	Організація і процедура науково-психологічних досліджень на основі опитування (практичне заняття) Завдання: Оцінити доцільність і можливість застосування методів опитування в межах досліджень за темами дисертацій	6 год.
Тема 4.	Організація і процедура науково-психологічних досліджень на основі експерименту (практичне заняття) Завдання: Оцінити доцільність і можливість застосування експерименту в межах досліджень за темами дисертацій	6 год.
Тема 5.	Організація і процедура науково-психологічних досліджень на основі методів групової роботи (практичне заняття) Завдання: Оцінити доцільність і можливість застосування методів групової роботи в межах досліджень за темами дисертацій	6 год.
Тема 6.	Організація і процедура науково-психологічних досліджень на основі якісних методів (практичне заняття) Завдання: Оцінити доцільність і можливість застосування якісних методів у межах досліджень за темами дисертацій	6 год.

1615

Тема 7.	Наукові засади інтерпретації результатів досліджень у психології (лекція) Завдання: Розробити гіпотетичні моделі результатів досліджень за темами дисертацій	Лекція - 4 год. Практичні заняття – 8 год.
----------------	--	---

УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ

Форми оцінювання	Кількість	Максимум балів за 1	Разом
Доповідь-презентація за темою дисертаційного проєкту	1	10	10
Участь в обговоренні доповідей та презентацій	22	2	44
Розробка програми емпіричного дослідження	1	6	6
Експертиза програм емпіричних досліджень	10	1	10
Залік	1	30	30
Разом			100

ВИМОГИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання успішності студента за кожним із запланованих видів робіт здійснюється у відповідності до таких критеріїв:

Види робіт	Кількість балів за один вид робіт	Критерії оцінювання
Доповідь-презентація за темою дисертаційного проєкту	9-10	Аспірант підготовлює і виголошує доповідь вчасно, зміст викладає структуровано, логічно, послідовно, показує проблемний підхід до дослідження, демонструє належне володіння матеріалом і здатність відповідати на запитання. Презентація повною мірою відображає зміст доповіді.
	5-8	Аспірант підготовлює і виголошує доповідь вчасно або з невеликим запізненням, зміст викладає досить структуровано й логічно, частково показує проблемний підхід до дослідження, демонструє достатнє володіння матеріалом і здатність відповідати на запитання. Презентація великою або частковою мірою відображає зміст доповіді.
	1-4	Аспірант підготовлює і виголошує доповідь із великим запізненням, зміст викладає неструктуровано й непослідовно, не показує проблемного підходу до дослідження, демонструє слабе володіння матеріалом і недостатню здатність відповідати на запитання. Презентація не відображає адекватно змісту доповіді.
Участь в обговоренні доповідей та презентацій	2	Аспірант бере активну участь в обговоренні, ставить змістовні запитання, висловлює аргументовані зауваження та пропозиції.

	1	Аспірант бере малоактивну участь в обговоренні, не ставить запитань або ставить їх не за суттю проблеми, неохоче висловлює зауваження та пропозиції.
Розробка програми емпіричного дослідження	5-6	Аспірант розробляє програму вчасно, на основі глибокого аналізу літератури та власної концептуальної позиції, зміст і структуру програми викладає логічно й послідовно, із застосуванням сучасної наукової методології, упевнено володіє матеріалом та адекватно розкриває всі положення програми.
	3-4	Аспірант розробляє програму вчасно, на основі аналізу літератури та власних концептуальних уявлень, зміст і структуру програми викладає логічно й послідовно, з урахуванням сучасної наукової методології, досить добре володіє матеріалом та адекватно розкриває більшість положень програми.
	1-2	Аспірант розробляє програму з невеликим запізненням, на основі неповного аналізу літератури, зміст і структуру програми викладає не досить логічно й послідовно, без достатньої опори на сучасну наукову методологію, слабо володіє матеріалом та лише до певної міри розкриває положення програми.
Експертиза програм емпіричних досліджень	9-10	Аспірант виконує завдання вчасно, на основі ґрунтовного огляду літератури, виявляє продуктивний творчий підхід, висловлює самостійні концептуальні ідеї, упевнено володіє матеріалом та адекватно розкриває основні положення.
	7-8	Аспірант виконує завдання вчасно, на основі достатнього огляду літератури, виявляє творчі здатності, висловлює самостійні ідеї, добре володіє матеріалом та досить адекватно розкриває основні положення.
	5-6	Аспірант виконує завдання вчасно або з невеликим запізненням, на основі неповного огляду літератури, застосовує окремі творчі прийоми, намагається висловлювати самостійні думки, до певної міри володіє матеріалом та частково розкриває основні положення.
	1-4	Аспірант виконує завдання невчасно, без достатнього огляду літератури, не виявляє творчого підходу, уникає висловлювати самостійні думки, неупевнено володіє матеріалом та неадекватно розкриває основні положення.
Залік	27-30	Аспірант демонструє істотну обізнаність із проблематикою сучасних науково-психологічних досліджень, показує глибоке розуміння змісту теоретичних та емпіричних підходів, виявляє високу здатність застосовувати наукові положення до власної дослідницької діяльності.

	21-26	Аспірант демонструє обізнаність із проблематикою сучасних науково-психологічних досліджень, показує достатнє розуміння змісту теоретичних та емпіричних підходів, виявляє здатність застосовувати наукові положення до власної дослідницької діяльності.
	18-20	Аспірант демонструє певну обізнаність із проблематикою сучасних науково-психологічних досліджень, показує посереднє розуміння змісту теоретичних та емпіричних підходів, виявляє відносну здатність застосовувати наукові положення до власної дослідницької діяльності.
	1-17	Аспірант демонструє слабку обізнаність із проблематикою сучасних науково-психологічних досліджень, не показує розуміння змісту теоретичних та емпіричних підходів, виявляє низьку здатність застосовувати наукові положення до власної дослідницької діяльності.

**Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної
 університетської шкали оцінювання в національну 4-бальну шкалу та шкалу ECTS**

За шкалою університету	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен	Залік	
91 – 100	Відмінно	Зараховано	A (відмінно)
81 – 90	Добре		B (дуже добре)
71 – 80			C (добре)
66 – 70	Задовільно		D (задовільно)
60 – 65			E (достатньо)
30 – 59	Незадовільно	Не зараховано	FX (незадовільно – з можливістю повторного складання)
1 – 29			F (неприйнятно – з обов’язковим повторним курсом)

Мінімальний пороговий рівень оцінки за роботу в семестрі (допуск до заліку) складає 30 балів. **У разі отримання оцінки «неприйнятно»** (нижче 29 балів) аспірант зобов’язаний повторно вивчити дисципліну. У разі отримання оцінки «незадовільно» аспірант має право на два перескладання: викладачеві та комісії. При цьому максимальна підсумкова оцінка після перескладання може бути лише «достатньо». Замість перескладання комісії аспірант може обрати повторне вивчення дисципліни.

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Положення про Академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року)

<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/quality-edu>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Губеладзе І. Г. Сільська молодь у місті: пошук ідентичності. – К., 2015.
2. Культуротвірна функція психологічної науки / за ред. Г. О. Балла. – К.-Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014.
3. Любімова Ю. А. Сімейний нарратив: мереживо особистих історій. – К., 2015.
4. Методи групової роботи в системі освіти / за ред. П. П. Горностая. – К., 2017.
5. Найдьонова Л. А. Медіапсихологія: основи рефлексивного підходу. – Кіровоград, 2013.
6. Розуміння та інтерпретація життєвого досвіду як чинник розвитку особистості / за ред. Н. В. Чепелєвої. – Кіровоград: Імекс – ЛТД, 2013.
7. Слюсаревський М. М. Несходимі терени Психеї: маршрути наукового пізнання: вибр. праці. – К.: Талком, 2019.
8. Соціальна психологія бідності / за ред. В. О. Васютинського. – К., 2016.
9. Способи підвищення соціально-адаптивних можливостей людини в умовах переживання наслідків травматичних подій / за наук. ред. Т. М. Титаренко. – Кропивницький, 2017.
10. Татенко В. Методологія суб'єктно-вчинкового підходу: соціально-психологічний вимір. – К.: Міленіум, 2017.
11. Титаренко Т. М., Кочубейник О. М., Черемних К. О. Психологічні практики конструювання життя в умовах постмодерної соціальності – К.: Міленіум, 2014.
12. Улановский А.М. Феноменологическая психология: качественные исследования и работа с переживанием. — М.: Смысл, 2012.
13. Stephen Weidenborner, Domenick Caruso. Writing research papers : a guide to the process - New York : St. Martin's Press, 1994. – 283 p.